

СВІТОВА ПРОДОВОЛЬЧА КРИЗА: МОЖЛИВОСТІ ЧИ ЗАГРОЗИ ДЛЯ УКРАЇНИ?

Петрова Т., Коваленко І., *учні*
Конотопська міська гімназія

За даними ООН, близько 854 млн людей хронічно недоїдають. Світова продовольча криза почалась 2008 р. протриває мінімум 10–15 років. Зазначене й обумовлює актуальність даної теми. Враховуючи потужність інтеграційних процесів у світі, зазначимо, що світовий агроринок є глобальною та диверсифікованою мережею. Метою розвідки є виявлення можливостей і загроз для України за умов наростаючої світової продовольчої кризи.

Світова продовольча криза несе в собі загрози для України через наступне: висока цінова нееластичність; обережне інвестування через великий термін окупності; ціновий диспаритет; за показником розорення й засолення земель Україна посідає I місце в Європі. Цю проблему можна було б вирішити сівозміною, проте для її проведення потрібно не менше 10000 га, що робить сівозміну неможливою, адже найпоширеніша форма господарювання - малоземельні господарства; довготривалий експеримент із формою власності в АПК; на рості світових цін на продовольство українським аграріям вдасться заробити, проте на внутрішньому ринку ціни також підскочать; перша сфера АПК в Україні майже не функціонує (70 % техніки працює з часів СРСР, що призводить до збільшення собівартості продукції, зниження темпів обробки земель та зменшення обсягів виробництва), тому українські аграрії неодмінно програватимуть західним конкурентам; імпорт добрив (залежність від країн-постачальників); застарілі агротехнології; проблеми з третьою сферою АПК, зокрема недостатні можливості зберігання й транспортування зерна (загальна місткість елеваторів України приблизно 30 млн. тонн, низька пропускна здатність портів – 1,2 млн. тонн на місяць); надмірне втручання держави в дії продовольчих трейдерів, зокрема експортне обмеження, введення пошлин на імпорт зерна, відміна НДС при операціях із зерновими культурами.

Можливостями України вважаємо наступні: Україна володіє 40% світових чорноземів, за умови їх раціонального використання держава може стати монополістом із виробництва якісного продовольства; більшість української продукції екологічно чиста, що зараз особливо цінується. За даними ISAAA, Україна посідає 76 місце за використанням ГМО; обробляється лише 10 % пахотних земель, що дає змогу в подальшому збільшити обсяги посівних площ; протягом грудня-квітня 2012 р. експорт продукції АПК зріс на 35 % порівняно з відповідним періодом минулого року.

Існуючий рівень споживання порівняно з науково рекомендованими нормами свідчить про можливість України експортувати частину виробленої с/г продукції. Україна повинна максимально використати сьогоднішню кон'юнктуру світового ринку, а це можливо за умови: впровадження торгівельної політики, яка б враховувала національні інтереси; залучення інвестицій, впровадження ефективних технологій, стимулювання виробництва екологічно чистої продукції; в контексті членства України в СОТ необхідно визначити перелік с/г товарів, на які доцільно підвищити ввізне мито; регулювання правових аспектів питання; створення зернової біржі; формування великотоварного виробництва; введення прогресивного податку на землю з твердою шкалою; введення значних податкових пільг для фірм, що займаються будівництвом і експлуатацією інфраструктури; подолання цінового диспаритету.

Керівник: Чорній Л. Й., *учитель*